Dosarul nr.3-1199/2023
2-23069035-12-3-15052023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

22.05.2024 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Maria Meșter,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, persoană terță ***** privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziilor adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul - *****, la data de 15.05.2023 s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani cu acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând anularea în tot a actelor administrative individuale defavorabile - Decizia (răspuns) a Serviciului Fiscal de Stat ***** din 21.02.2023, Decizia Serviciului Fiscal de Stat ***** din 14.03.2023 și Decizia Ministerului Finețelor *****din 20.04.2023; Obligarea Serviciului Fiscal de Stat să emită un act administrativ individual favorabil privind admiterea cererii din 15.02.2023, cu comunicarea informațiilor despre veniturile declarate și impozitele achitate de către cet.*****.

În argumentarea acțiunii partea reclamantă a indicat că, la data de 26.09.2022, reclamantul *****, deținător al Licenței pentru exercitarea profesiei de avocat cu Seria MA ***** din 03.06.2008, a fost împuternicit de către cet.***** în baza mandatului cu Seria MA ***** din 26.09.2022, emis în baza Contractului ***** din 26.09.2022 să-i acorde servicii de asistență juridică calificată în cadrul cauzei civile ***** ce se află pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, intentată de către cet.***** împotriva********** cu privire la încasarea datoriei în sumă de 36000 Euro și 4700 USD, având la bază o recipisă din 12.11.2020.

Astfel menționează că, la15.02.2023, în temeiul art.53 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la avocatură nr.1260- XV din 19.07.2002, a expediat o cerere în adresa Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat să-i fie comunicată informația despre veniturile declarate și impozitele achitate, începând cu anul 2013 până în prezent, de către cet.*****.

Indică că, informațiile sunt solicitate în legătură cu acordarea asistenței juridice cet.***** în cauza civilă ***** ce se află pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, intentată de către cet.***** împotriva*****cu privire la încasarea datoriei în sumă de 36000 Euro și 4700 USD, având la bază o recipisă din 12.11.2020, conținutul căreia necesită a fi verificat și comparat cu

informațiile deținute de către entitatea fiscală în raport cu acest potențial reclamant/contribuabil.

Menţionează reclamantul că, la 20.02.2023 a recepționat răspunsul Serviciului Fiscal de Stat cu ***** din 21.02.2023, prin care a fost refuzată furnizarea informației solicitate, pe motiv că ar constitui secret fiscal și avocatul nu este în drept să solicite o asemenea categorie de informații despre o persoană terță.

Ulterior, la 24.02.2023 a depus o cerere prealabilă în temeiul art.53 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, art.162 din Codul administrativ, Hotărârii privind controlul constituționalității art.129 pct.19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal”) (sesizarea *****) ***** din 10 august 2021, prin care a solicitat: 1.Admiterea prezentei cereri; 2. Anularea actului administrativ individual defavorabil (răspunsul) Serviciului Fiscal de Stat ***** din 21.02.2023; 3. Admiterea cererii din 15.02.2023 și furnizarea informației despre veniturile declarate și impozitele achitate, începând cu anul 2013 până în prezent, de către cet.*****.

Astfel, la data de 22.03.2023 reclamantul a recepționat Decizia Serviciului Fiscal de Stat cu ***** din 14.03.2023, prin care a fost respinsă cererea prealabilă din 24.02.2023 împotriva răspunsului Serviciului Fiscal de Stat cu ***** din 21.02.2023. În conformitate cu prevederile art.168 alin.(1) din Codul administrativ, decizia a fost remisă Ministerului Finanțelor pentru emiterea deciziei definitive pe marginea contestației.

La 27.04.2023 reclamantul a recepționat decizia definitivă (răspuns) a Ministerului Finanțelor *****din 20.04.2023, prin care a fost menținută fără modificări Decizia Serviciului Fiscal de Stat cu ***** din 14.03.2023.

Reclamantul face trimite la art.26 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova care prevede că, dreptul la apărare este garantat.

Potrivit art.1 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002: „Profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor”.

În continuare, art.53 alin.(1) lit.d) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19.07.2002 stabilește că: „Avocatul are dreptul: să solicite și să obțină de la instanțele judecătorești, organele de drept, autoritățile publice, deținătorii de registre de publicitate, de la alte organizații, în condițiile stabilite de legislație, informații, referințe și copii ale actelor necesare pentru acordarea asistenței juridice”.

Totodată, art.55 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002 stabilește că: „Avocatul nu este în drept să divulge informațiile confidențiale ce i-au fost comunicate în timpul acordării asistenței juridice, precum și să transmită, fără acordul clientului, unor terți documentele legate de exercitarea delegației”.

În conformitate cu prevederile art.3 alin.(1) lit.e) din Statutul profesiei de avocat (în vigoare 08.04.2011) Monitorul Oficial ***** art.302 din 08.04.2011: „Exercitarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale: principiul confidențialității”.

La fel, potrivit art.58 alin.(3),(4) și (5) din Statutul profesiei de avocat (în vigoare 08.04.2011) Monitorul Oficial ***** art.302 din 08.04.2011: ”Divulgarea secretului profesional constituie o gravă abatere disciplinară. Obligația de a păstra secretul profesional se extinde asupra tuturor organelor profesiei de avocat și a salariaților acestora cu privire la informațiile cunoscute în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor ce le revin, este absolută, nelimitată în timp și se răsfrânge asupra tuturor activităților avocatului. Secretul profesional vizează toate informațiile și datele de orice tip, în orice formă și pe orice suport, precum și orice documente redactate de

avocat, care conțin informații sau date furnizate de client sau se fundamentează pe acestea în scopul acordării asistenței juridice și a căror confidențialitate a fost solicitată de client”.

Potrivit art.53 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova: „Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei”.

Conform art.10 alin.(1) din Codul administrativ: „Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit art.11 alin.(1) din Codul administrativ: „Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat”.

La fel, potrivit art.20 din Codul administrativ: „Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”

Analizând circumstanțele de fapt și drept expuse în conținutul Deciziei (răspuns) a Serviciului Fiscal de Stat ***** din 21.02.2023, Deciziei Serviciului Fiscal de Stat ***** din 14.03.2023 și Deciziei Ministerului Finanțelor *****din 20.04.2023, consideră partea reclamantă că, aceste acte administrative emise contravin normelor imperative stabilite de Constituția Republicii Moldova, Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, Statutul profesiei de avocat (în vigoare 08.04.2011) Monitorul Oficial ***** art.302 din 08.04.2011, constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal") (sesizarea *****) ***** din 10 august 2021, iar în consecință urmează a fi anulate în totalitate din următoarele considerente:

În primul rând, informația a fost solicitată în legătură cu examinarea unei cauze civile concrete, fapt confirmat prin actele anexate și ușor verificabil și de către Serviciul Fiscal de Stat.

În rândul doi, această informație urmează a fi prezentată instanței de judecată pentru a proba anumite circumstanțe legate de examinarea cauzei.

În rândul trei, avocatul acordă asistență juridică și conform legii este în drept să solicite o asemenea informație și tot conform legii este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor care i-au devenit cunoscute în procesul acordării asistenței juridice.

În rândul patru, organul fiscal nu a ținut cont de constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârii privind controlul constituționalității articolului 129 punctul 19) din Codul fiscal (definiția „secretului fiscal”) (sesizarea *****) ***** din 10 august 2021. În pct.67 din această hotărâre, Curtea a indicat că „organele fiscale și instanțele de judecată trebuie să evalueze cererile de furnizare a unor informații în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz concret, verificând dacă aceste informații nu urmăresc niciun scop legitim și pot fi comunicate, dacă informațiile solicitate reprezintă un secret fiscal care nu poate fi divulgat, deoarece urmăresc realizarea scopurilor legitime prevăzute de articolul 54 din Constituție, și dacă nu există o ingerință disproporționată în dreptul de acces la informație. Această evaluare se face prin punerea în balanță a drepturilor și intereselor concurente și prin asigurarea unui echilibru corect între aceste principii, pornind de la criteriile și raționamentele menționate în Hotărârea nr.29 din 12 decembrie 2019”.

Respectiv, având în vedere aceste raționamente ale Curții, organul fiscal este obligat să verifice contextul solicitării informației și punerea în balanță a drepturilor și intereselor concurente. Contrar acestora, organul s-a limitat doar la simplul fapt - secret fiscal, ceea ce este o soluție excesivă și disproporționată, deoarece în situația dată prin *„protejarea”* informației solicitate se încalcă dreptul la apărare al cet.*****, care are o pondere mai mare decât necesitatea limitării accesului la informații, fiindcă această informație poate constitui o punte de apărare determinantă în cauza civilă înaintată împotriva ei.

Pe de altă parte, furnizarea informației nu va constitui o încălcare a protecției datelor cu caracter personal și a dreptului la protecția vieții private a persoanei a căror informații se solicită, fiindcă acesta este parte a procesului pe care l-a intentat și este evident că din acest moment ingerința în viața sa privată este justificată și proporțională cu scopul urmărit, deoarece urmărește protejarea drepturilor și intereselor legitime ale cet.*****. Din aceste motive, consideră că refuzul furnizării informației solicitate nu are la bază motive seriose și din această cauză cererea urmează a fi admisă cu anularea în tot a actelor contestate și obligarea Serviciului Fiscal de Stat să comunice informația solicitată.

Cu trimitere la cele menționate *supra,* în temeiul art.art.20, 21, 24, 25, 29, 31, 206 alin.(1) lit.a) și b), 224 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, solicită admiterea acțiunii.

În cadrul ședinței de judecată, reclamantul în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal, ce se confirmă prin avizul poștal de recepție ***** din 29.08.2023, înmânat destinatarului. În temeiul prevederilor art.218 lit.lit.c), d) Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa reclamantului.

Pârâtul - Serviciul Fiscal de Stat(în continuare, SFS), a prezentat referința, înregistrată cu nr.intrare 14655 din 11.07.2023, prin care a solicitat respingerea pretențiilor reclamantului ca fiind neîntemeiate.

Întru susținerea poziției instituționale, autoritatea publică a explicat că, la data de 15.02.2023 avocatul ***** a depus cerere către Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat prezentarea informației aferente veniturilor declarate și impozitele achitate, începând cu anul 2011 de către cet.*****.

Prin răspunsul ***** din 21.02.2023, avocatului ***** i-a fost refuzată prezentarea informației solicitate, din motivul că aceasta constituie secret fiscal, și nu poate fi prezentată persoanelor terțe, fără a dispune de împuternicirile corespunzătoare.

La data de 27.02.2023, ***** a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat revizuirea răspunsului ***** din 21.02.2023, care prin Decizia ***** din 14.03.2023 a fost respinsă. Ulterior, prin răspunsul Ministerului Finanțelor *****din 20.04.2023 a fost menținută Decizia SFS ***** din 14.03.2023, după care la data de 15.05.2023, a fost înaintată acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Ministerului Finanțelor cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

Conform art.34 alin.(3) din Constituție, dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.

La fel, potrivit art.54 alin.(2) din Constituție, exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și

imparțialității justiției.

În corespundere cu prevederile art.129 pct.19) din Codul fiscal, secret fiscal constituie orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

Dispozițiile art.131 alin.(5) din Codul fiscal, enumera exhaustiv categoriile de persoane, cărora organele cu atribuții de administrare fiscală sunt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret, iar lit.к) a aceleiași norme prevede expres faptul că informația cu caracter personal despre contribuabil privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat se prezintă contribuabilului și/sau asociatului/acționarului acestuia.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.131 alin.(10) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să furnizeze doar informația primită de la contribuabil. în cazul în care informația a fost furnizată Serviciului Fiscal de Stat de alte instituții sau persoane juridice care au colectat-o, Serviciul Fiscal de Stat nu este obligat să o furnizeze, aceasta urmând să fie prezentată doar de furnizorul primar al informației.

Raportând cadrul legal la circumstanțele faptice ale cauzei, refuzul prezentării informației de către SFS este întemeiat pe prevederile art.131 alin.(5) din Codul fiscal, ce reprezintă o lege organică, iar conținutul dispozițiilor legale este unul clar și accesibil, fiind indicată exhaustiv lista persoanelor ce pot beneficia de informația deținută de către SFS.

Pe cale de consecință, se atestă faptul că avocatul *****, nu cade sub incidența subiecților, care sunt în drept să primească informația solicitată. Mai mult, la materialele dosarului lipsește informația, care confirmă împuternicirea avocatului ***** de a reprezenta interesele cet.*****(aferent căruia a formulat cererea de eliberare a informației), or, dânsul reprezintă interesele cet.***** în cadrul dosarului civil.

În speță, informația solicitată nu reprezintă informație cu caracter personal despre cet.*****privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de SFS. Astfel, conform prevederilor legale menționate supra, Serviciul Fiscal de Stat nu era în drept să furnizeze informația solicitată de către dl *****care reprezintă interesele***** în cadrul cauzei civile intentată de către ***** împotriva***** și ***** cu privire la încasarea datoriei.

La caz, este relevantă și Hotărârea Curții Constituționale nr.19 din 22 iunie 2015 pentru interpretarea art.34 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova (accesul la informație).

În acest context, Curtea a menționat că orice autoritate și/sau instituție publică este obligată să ofere informațiile solicitate, atât timp cât nu există un motiv legitim de a refuza aceste solicitări. Curtea a reținut că, potrivit articolului 34 alin.(3) din Constituție, dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională.

Astfel, Curtea a hotărât că, în sensul art.34 alin.(3) din Constituție, restrângerea dreptului la informație poate avea loc doar atunci când are la bază un scop real și justificat de protecție a unui interes legitim privind protecția cetățenilor sau siguranța națională, iar interesul public pentru aflarea informației nu prevalează; orice restrângere a accesului la informație, inclusiv categoriile de informații, specifice și limitate, care nu pot fi dezvăluite în vederea protecției cetățenilor sau siguranței naționale, trebuie să fie prevăzută de lege și necesară într-o societate democratică pentru protecția unui interes legitim.

Prin urmare, din prevederile art.131 alin.(5) lit.к) din Codul fiscal, se deduce clar că, contribuabilul persoană fizică sau juridică poate beneficia doar de informația aferentă acestuia,

neavând dreptul să beneficieze de informația referitor la alt contribuabil, aceasta constituind secret fiscal în baza art.129 pct.19) din Codul fiscal.

Astfel, sunt absolut nefondate alegațiile reclamantului precum că, „avocatul acordă asistență juridică și conform legii este în drept să solicite o asemenea informație și tot conform legii este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor care i-au devenit cunoscute în procesul acordării asistenței juridice".

În context, necesită a fi menționate și prevederile art.119 alin.(l) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participant la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților și altor participant la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinență.

Astfel, în scopul asigurării unui echilibru între drepturile și interesele contribuabililor și obligația Serviciului Fiscal de Stat de a asigura, conform legii, protecția secretului fiscal, se constată că avocatul ***** are posibilitatea de a solicita direct de la reclamant toate informațiile necesare, iar în caz de refuz, de a solicita concursul instanței de judecată pentru obținerea probelor necesare, în conformitate cu art.119 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Subsecvent, reține că pretenția reclamantului privind obligarea Serviciului Fiscal de Stat să elibereze reclamantului informația cu privire la veniturile declarate și impozitele achitate, începând cu anul 2013 de către cet.***** este nefondată și se combate prin argumentele expuse supra de către pârât aferent celeilalte pretenții. Or, aceste cerințe sunt legate între ele și se deduc una din alta, astfel încât soluția dată pe una din pretenții influențează soluția care urmează a fi dată pe cea de a două pretenție.

În lumina celor relevate și în conformitate cu prevederile art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, Serviciul Fiscal de Stat solicită respingerea acțiunii reclamantului ***** privind anularea răspunsului Serviciului Fiscal de Stat ***** din 21.02.2023, Deciziei ***** din 14.03.2023, Deciziei Ministerului Finanțelor *****din 20.04.2023, precum și obligarea eliberării informației solicitate ca fiind neîntemeiată.

În cadrul ședințelor de judecată, reprezentantul pârâtului - Tatiana Esir-Boicova, împuternicită în baza procurii***** din 05.04.2024, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, reiterându-și argumentele expuse în scris, în referința prezentată.

Pârâtul - Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, a prezentat referința la acțiunea reclamantului *****înregistrată cu nr.intrare ***** din 04.07.2023, prin care a solicitat respingerea acțiunii, considerând-o neîntemeiată.

Întru susținerea poziției instituționale, autoritatea publică a explicat că, ***** a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Ministerului Finanțelor, prin care a solicitat anularea în lot a actelor administrative individuale defavorabile decizia Serviciului Fiscal de Stat și decizia Ministerului Finanțelor; obligarea Serviciului Fiscal de Stat să emită un act administrativ individual favorabil.

Ministerul Finanțelor consideră că cererea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată reieșind din raționamentele și suportul juridic ce urmează.

Menționează că avocatul ***** în interesele*****, a depus o cerere către Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat furnizarea informației despre veniturile declarate și impozitele achitate, începând cu anul 2013 până în prezent de către cet.*****.

Totodată, se atestă că avocatul ***** reprezintă interesele***** într-un proces civil intentat de către ***** împotriva acesteia, cu privire la încasarea datoriei în baza unei recipise.

În conformitate cu art.129 pct.2) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este autoritate publică, împuternicită să administreze impozitele, taxele și alte plăți în interesul statului.

Conform art.129 pct.19) din Codul fiscal, constituie sacret fiscal orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

Potrivit art.131 alin.(l) din Codul fiscal, organe care exercită atribuții de administrare fiscală sînt: Serviciul Fiscal de Stat, organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor și alte organe abilitate, conform legislației. Alin.(5) al aceluiași articol stipulează că organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret:

a) funcționarilor fiscali și persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală. în scopul îndeplinirii de către ei a atribuțiilor de serviciu;

b) autorităților administrației publice centrale și locale. în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

c) instanțelor de judecată. în scopul examinării cazurilor ce țin de competența acestora;

organelor de drept - informația necesară în cadrul urmăririi penale și/sau privind încălcările fiscale:

d) Comisiei Electorale Centrale și Curții de Conturi, în scopul îndeplinirii funcțiilor acesteia;

e) organelor fiscale ale altor țâri, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

f) executorilor judecătorești, pentru executarea documentelor executorii;

g) coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat;

h) organelor abilitate cu funcții în domeniul migrației - informația despre obiectele impozabile ale imigranților, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

i) organelor cu atribuții de aprobare a prețurilor și tarifelor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;

j) contribuabilului și/sau asociatului/acționarului acestuia - informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți ia bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat;

k) mijloacelor de informare în masă - informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încălcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare;

l) administratorilor autorizați, în conformitate cu prevederile legislației insolvabilității și administratorilor autorizați;

m) fondatorilor și/sau acționarilor întreprinderii - informația privind lipsa sau existența restanțelor (eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor);

n) biroului istoriilor de credit - informația referitoare la veniturile obținute din sursele de venit de către un contribuabil concret, în scopul evaluării contribuabilului la faza precontractuală și al monitorizării angajamentelor de plată, în baza unui acord stabilit între părți;

o) Consiliului Concurenței, în scopul examinării cazurilor din domeniul concurenței, al ajutorului de stat și al publicității.”

În corespundere cu prevederile art.7 din Legea nr.982/2000 privind accesul la informație, (1) "Exercitarea dreptului de acces la informație poate fi supusă doar restricțiilor reglementate prin lege organică și care corespund necesităților: a) respectării drepturilor și reputației altei persoane; b) protecției securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecției moralei societății. (2) În conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informațiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepția: informațiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viața privată a persoanei, protejată de legislația privind protecția datelor cu caracter personal."

Potrivit art.8 din Legea nr.982/2000 privind accesul la informație, "(1) Informația cu caracter personal face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată și constă din date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieții private, intime și familiale. (2) Accesul la informația cu caracter personal se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal."

Subsecvent, se menționează că potrivit prevederilor art.5 alin.(l) din Legea nr.133 privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal.

Pe cale de consecință, se atestă că avocatul ***** nu cade sub incidența subiecților în drept de a primi o asemenea informație.

Mai mult, la materialele dosarului lipsește informația prin care avocatul ***** ar dispune de consimțământul subiectului datelor cu caracter personal solicitate, or, dânsul reprezintă interesele***** în cadrul dosarului civil aflat pe rolul instanței de judecată de drept civil.

În altă ordine de idei, de relevat că potrivit art.119 alin.(l) din Codul de procedură civilă, probele se adună și se prezintă de către părți și de alți participant la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților și altor participant la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinență."

Ca urmare a examinării materialelor dosarului, se atestă că la examinarea contestației în cadrul Serviciului Fiscal de Stat, avocatul ***** a declarat faptul că nu a solicitat de la reclamant informațiile necesare pentru asigurarea reprezentării intereselor clientului său în instanța de judecată.

De menționat că principiile care vin în concurs cu dreptul de acces la informații sunt asigurarea securității naționale și a bunăstării economice, protecția drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale și prevenirea comiterii de infracțiuni.

Astfel, în scopul asigurării unui echilibru între drepturile și interesele contribuabililor și obligația Serviciului Fiscal de Stat de a asigura protecția secretului fiscal, se constată că avocatul ***** are posibilitatea de a solicita direct de la reclamantul în cauza civilă toate informațiile necesare, iar în caz de refuz, de a apela la concursul instanței pentru obținerea probelor necesare potrivit art.119 alin.(l) din Codul de procedură civilă.

În cele din urmă, se constată cu certitudine legalitatea actelor administrative emise de către Serviciul Fiscal de Stat și Ministerul Finanțelor.

În baza cumulului circumstanțelor de fapt și de drept relevate supra solicită respingerea acțiunii reclamantului ***** împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Ministerului Finanțelor

privind anularea în tot a actelor administrative individuale defavorabile (decizia Serviciului Fiscal de Stat și decizia Ministerului Finanțelor și obligarea Serviciului Fiscal de Stal să emită un act administrativ individual favorabil ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul Ministerului Finanțelor nu s-a prezentat, fiind citat legal, ce se confirmă prin avizul poștal de recepție ***** din 30.08.2023, înmânat destinatarului. În temeiul prevederilor art.218 lit.lit.c), d) Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa reclamantului.

Persoană terță – *****, fiind citat cu aviz de recepție*****, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a depus careva cereri sau demersuri.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând acţiunea în contencios administrativ înaintată de reclamanatul *****, studiind referinţele prezentate, audiind explicațiile reprezentantului SFS, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanţa de judecată a ajuns la concluzia că acţiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Ministerului Finanțelor privind anularea actului defavorabil și a deciziilor adoptate în procedura prealabilă, obligarea emiterii actului favortabil de furnizare a informației solicitate, este neîntemeiată și pasibilă de respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art.23 alin.(1) al Legii privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000(în vigoare până la 08.01.2024), „Atacarea pe cale judiciară a acţiunilor furnizorilor de informaţii”, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce priveşte accesul la informaţie i-au fost lezate, precum şi în cazul în care nu este satisfăcută de soluţia dată de către conducerea furnizorului de informaţii sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acţiunile sau inacţiunea furnizorului de informaţii direct în instanţa de contencios administrativ competentă.

La 26.09.2022, reclamantul ***** s-a adresat către Serviciul Fiscal de Stat cu cerere privind prezentarea informației despre veniturile declarate și impozitele achitate de către cet.*****.

La 21.02.2023, prin *****, SFS a respins cererea privind furnizarea informației solicitate în baza temeiurilor prevăzute de art.art.129 pct.19, 131 alin.(5) Cod fiscal.

Nefiind de acord cu refuzul ***** din 21.02.2023, reclamantul l-a contestat cu cerere prealabilă, care a fost respinsă prin decizia ***** din 14.03.2023.

Prin decizia definitivă a organului ierarhic superior, a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova *****din 20.04.2023 decizia SFS ***** din 14.03.2023 a fost menținută.

În interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ, reclamantul ***** şi-a realizat dreptul său la acţiune şi a depus acţiune în contencios administrativ, la data de 15.05.2023.

Analizând circumstanţele speţei în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanţa de judecată constată că reclamantul şi-a realizat dreptului său la acţiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acţiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate/de nerespectare a procedurii prealabile nu există. În astfel de circumstanţe, fiind respectată procedura şi termenul de depunere

a acţiunii în contencios administrativ, iar reclamantul fiind destinatarul actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată constată admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, ceea ce impune soluționarea fondului cauzei.

Astfel, obiect al examinării prezentei cauze în instanţa de contencios administrativ îl constituie verificarea legalităţii activităţii administrative desfăşurate de către autoritățile publice pârâte, care s-a finalizat cu emiterea actului administrativ individual defavorabil – refuzului de a furniza informația solicitată ***** din 21.02.2023 și a deciziilor adoptate în procedură prealabilă – ***** din 14.03.2023, emisă de Serviciul Fiscal de Stat și *****din 20.04.2023, emisă de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, precum și cerința subsecventă de obligare a emiterii actului administrativ individual favorabil privind admiterea cererii din 15.02.2023, cu comunicarea informațiilor despre veniturile declarate și impozitele achitate de către cet.*****.

Potrivit art.7 din Legea privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000(lege aplicabilă raportului juridic litigios, potrivit art.35 alin.(1) al Legii 234/410 din 08.07.2023), prevede expres că cererile de solicitare a accesului la informaţiile oficiale depuse până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează şi se soluţionează conform legislaţiei în vigoare la data depunerii cererii): (1) Exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor: a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; b) protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii. (2) în conformitate cu alineatul (1) al prezentului articol, accesul la informaţiile oficiale nu poate fi îngrădit, cu excepţia: a) informaţiilor atribuite la secret de stat, reglementate prin lege organică, a căror divulgare neautorizată sau pierdere poate aduce atingere intereselor şi/sau securităţii Republicii Moldova; b) informaţiilor confidenţiale din domeniul afacerilor, prezentate instituţiilor publice cu titlu de confidenţialitate, reglementate de legislaţia privind secretul comercial, şi care ţin de producţie, tehnologie, administrare, finanţe, de altă activitate a vieţii economice, a căror divulgare (transmitere, scurgere) poate atinge interesele întreprinzătorilor; c) informaţiilor cu caracter personal, a căror divulgare este considerată drept o imixtiune în viaţa privată a persoanei, protejată de legislaţia privind protecţia datelor cu caracter personal; d) informaţiilor ce ţin de activitatea operativă şi de urmărire penală a organelor de resort, dar numai în cazurile în care divulgarea acestor informaţii ar putea prejudicia urmărirea penală, interveni în desfăşurarea unui proces de judecată, lipsi persoana de dreptul la o judecare corectă şi imparţială a cazului său, ori ar pune în pericol viaţa sau securitatea fizică a oricărei persoane - aspecte reglementate de legislaţie; e) informaţiilor ce reflectă rezultatele finale sau intermediare ale unor investigaţii ştiinţifice şi tehnice şi a căror divulgare privează autorii investigaţiilor de prioritatea de publicare sau influenţează negativ exercitarea altor drepturi protejate prin lege. (3) Dacă accesul la informaţiile, documentele solicitate este parţial limitat, furnizorii de informaţii sînt obligaţi să prezinte solicitanţilor părţile documentului, accesul la care nu conţine restricţii conform legislaţiei, indicîndu-se în locurile porţiunilor omise una din următoarele sintagme: „secret de stat”, „secret comercial”, „informaţie confidenţială despre persoană”. Refuzul accesului la informaţie, la părţile respective ale documentului se întocmeşte cu respectarea prevederilor articolului 19 din prezenta lege. (4) Nu se vor impune restricţii ale libertăţii de informare decît dacă furnizorul de informaţii poate demonstra că restricţia este reglementată prin lege organică şi necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale persoanei sau protecţiei securităţii naţionale şi că prejudiciul adus acestor drepturi şi interese ar fi mai mare decît interesul public în cunoaşterea informaţiei. (5) Nimeni nu poate fi pedepsit pentru că a făcut publice anumite informaţii cu accesibilitate limitată, dacă dezvăluirea informaţiilor nu atinge şi

nu poate să atingă un interes legitim legat de securitatea naţională sau dacă interesul public de a cunoaşte informaţia depăşeşte atingerea pe care ar putea să o aducă dezvăluirea informaţiei.

În conformitate cu art.10 alin.(1)-(3) al Legii nr.982 din 11.05.2000 privind accesul la informaţie, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie. Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decît în condiţiile legii. Orice persoană care solicită acces la informaţie în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

În baza normelor legale citate supra se atestă că, subiecţi ai raportului juridic ce ţine de asigurarea accesului la informare sunt solicitantul şi furnizorul de informaţie. Solicitant poate fi orice persoană care doreşte să obţină o informaţie ţinând cont de limitele referitor la informaţia solicitată (dacă informaţia dată este şi/sau nu obiect al raportului dat şi dacă aceasta poate şi/sau nu să fie furnizată). Totodată, din definiţia legală rezultă că, furnizor de informaţie este posesorul informaţiilor oficiale, care reprezintă acele informaţii care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate şi/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziţia lor în condiţiile legii de către alţi subiecţi de drept.

În acest sens, ca o persoană să fie subiect al raportului ce ţine de accesul la informaţie în calitate de furnizor de informaţie, aceasta trebuie să deţină informaţia oficială care este catalogată în acest sens prin prisma normei legale. Informaţia susceptibilă de a fi furnizată poate fi: documentată sau nedocumentată. Constituie informaţie documentată informaţia care este fixată pe un anumit purtător informaţional: scris, electronic etc. Constituie informaţie nedocumentată informaţia nefixată pe un suport informaţional, dar despre care furnizorul de informaţie are cunoştinţă, adică este posesor al acesteia.

În cadrul examinării cauzei, instanţa de judecată a stabilit că reclamantul *****, avocat, reprezentând interesele unui justițiabil*****)pe un dosar civil pendinte, s-a adresat organului fiscal cu cerere privind furnizarea informației despre veniturile declarate și impozitele achitate de către Climeni Dumitru, adversarul său în acel proces civil.

Autoritățile publice pârâte au respins cererea reclamantului, invocând ca suport legal prevederile art.art.129 pct.190, 131 alin.(5) Cod fiscal, care justifică refuzul acestora.

Art.129 pct.19) din Codul fiscal, prevede că constituie secret fiscal orice informație de care dispun organele cu atribuții de administrare fiscală, inclusiv informația despre contribuabil ce constituie secret comercial, cu excepția informației despre încălcarea legislației fiscale.

Potrivit art.131 alin.(l) din Codul fiscal, organe care exercită atribuții de administrare fiscală sînt: Serviciul Fiscal de Stat, organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor și alte organe abilitate, conform legislației. Alin.(5) al aceluiași articol stipulează că organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret:

a) funcționarilor fiscali și persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală. în scopul îndeplinirii de către ei a atribuțiilor de serviciu;
b) autorităților administrației publice centrale și locale. în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;
c) instanțelor de judecată, în scopul examinării cazurilor ce țin de competența acestora;
d) organelor de drept - informația necesară în cadrul urmăririi penale și/sau privind încălcările fiscal;

e) Comisiei Electorale Centrale și Curții de Conturi, în scopul îndeplinirii funcțiilor acesteia;
f) organelor fiscale ale altor țâri, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
g) executorilor judecătorești, pentru executarea documentelor executorii;
h) coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat;
i) organelor abilitate cu funcții în domeniul migrației - informația despre obiectele impozabile ale imigranților, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;
j) organelor cu atribuții de aprobare a prețurilor și tarifelor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;
k) contribuabilului și/sau asociatului/acționarului acestuia - informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți ia bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat;
l) mijloacelor de informare în masă - informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încălcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare;
m) administratorilor autorizați, în conformitate cu prevederile legislației insolvabilității și administratorilor autorizați;
n) fondatorilor și/sau acționarilor întreprinderii - informația privind lipsa sau existența restanțelor (eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor);
o) biroului istoriilor de credit - informația referitoare la veniturile obținute din sursele de venit de către un contribuabil concret, în scopul evaluării contribuabilului la faza precontractuală și al monitorizării angajamentelor de plată, în baza unui acord stabilit între părți;
p) Consiliului Concurenței, în scopul examinării cazurilor din domeniul concurenței, al ajutorului de stat și al publicității."

La fel, și art.5 alin.(1) din Legea nr.133 privind potecția datelor cu caracter personal prevede că, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului datelor cu caracter personal.

Raportând circumstanţele faptice stabilite la normele legale aplicabile speţei, instanţa de judecată conchide că refuzul autorităților publice pârâte de a furniza reclamantului informația solicitată în privința lui *****, care este oponent al persoanei interesele căreia reprezintă avocatul *****(*****, este justificat, or, este conform prevederilor art.art.129 pct.19), 131 alin.(5) Cod fiscal și art.7 din Legea privind accesul la informaţie nr.982-XIV din 11.05.2000.

Invocarea de către partea reclamantă a normelor constituționale care garantează dreptul la apărare, precum și a normelor care nu acordă avocatului dreptul de a divulga informațiile confidențiale, nu pot fi reținute de către instanța de judecată ca temei de admitere a acțiunii, deoarece respectivele norme protejează în egală măsură și dreptul lui ***** la apărare, iar interesele ultimului posibil să nu coincidă cu interesele ***** în cadrul procesului judiciar civil pendinte, care are ca obiect al examinării încasarea împrumutului.

Conform art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Prin urmare, instanţa de judecată, reieşind din circumstanţele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante speţei, consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată, acţiunea înaintată de ***** împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, persoană terță ***** privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziilor adoptate în procedură prealabilă, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, or, pârâții, prin argumentele şi probele anexate la materialele cauzei au demonstrat legalitatea actelor emise, care sunt legale în fond, emise cu respectarea procedurii și de către un organ competent.

Legalitatea refuzurilor contestate, condiționează respingerea acțiunii în partea obligării emiterii actului administrativ favorabil privind furnizarea informației solicitate.

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.f), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, persoană terță ***** privind anularea actului administrativ individual defavorabil – refuzului de a furniza informația solicitată ***** din 21.02.2023 și a deciziilor adoptate în procedură prealabilă – ***** din 14.03.2023, emisă de Serviciul Fiscal de Stat și *****din 20.04.2023, emisă de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind admiterea cererii din 15.02.2023, cu comunicarea informațiilor despre veniturile declarate și impozitele achitate de către cet.*****, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia